

Հաստատված է

Վավերացնում եմ

ՀԱԱՀ գիտական խորհրդում

ռեկտոր

Ա. Թարվերդյան

„-----“, ----- 2016 թ.

„-----“, ----- 2016 թ.

(արձանագրություն №)

ԿՈՒՐՍԱՅԻՆ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ (ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ) ՀԱՆՁՆԱԲԱՐՄԱՆ,
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ, ԿԱՏԱՐՄԱՆ, ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԵՏԱԳԱ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ

Կ Ա Ն Ո Ն Ա Կ Ա Ր Գ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1 Համալսարանի շրջանավարտները իրենց գիտակրթական, տեխնիկական և տեխնոլոգիական գիտելիքներով պետք է կարողանան նաև ինքնուրույն և ստեղծագործաբար լուծել գիտաարտադրական խնդիրներ, որոնք սահմանված են տվյալ մասնագիտության չափորոշիչներով և կարող են բավարարել գործատուների կողմից ներկայացվող պահանջներին: Ուսանողների ինքնուրույն ստեղծագործական հմտությունների զարգացմանը մեծ չափով նպաստում է կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) կատարումը, քանի որ այն հնարավորություն է ընձեռում արտադրական ստույգ (հստակ) առաջադրանքների լուծման միջոցով ուսանողին մղել պատասխանատվության՝ կատարած ճարտարագիտական, տեխնիկական, տեխնոլոգիական որոշումների համար, սերմանել նրանց մեջ ուսումնահետազոտական ու գիտահետազոտական աշխատանքների տարբեր տարրեր:

1.2 Կուրսային նախագծի (աշխատանքի) կատարումը նպաստում է ուսանողների կողմից ստացած տեսական գործնական գիտելիքների ամրապնդմանը, խորացմանը, ընդհանրացմանը, նախորդ առարկաների ուսումնասիրման արդյունքում ձևավորված կոմպետենցիաների մակարդակի որոշմանը և այդ գիտելիքների կիրառմանը կոնկրետ մասնագիտական խնդիրների համալիր լուծման համար:

1.3 Կուրսային նախագծի (աշխատանքի) կատարումը ուսանողներին հնարավորություն է տալիս ձեռք բերելու ավելի խորը տեսական ու գործնական գիտելիքներ, զարգացնել ինքնուրույն և անհատական աշխատանքներ կատարելու հմտություններ, գործնական ու հետազոտական աշխատանքների գծով նախագծեր կատարելու և ստացված արդյունքները վերլուծելու ունակություններ և մասնագիտական գրականությունից օգտվելու կարողություններ:

1.4 Կուրսային նախագծի (աշխատանքի) կատարումը օգնում է ուսանողներին տիրապետել տեղեկատվության մշակման և օգտագործման ժամանակակից մեթոդներին, զարգացնել նախագծման, հաշվարկների կատարման և գրաֆիկական ու տեքստային ձևավորման հմտությունները: Կուրսային նախագիծը (աշխատանքը) ուսանողի գործնական աշխատանք է, որը ներառում է առարկայական ոլորտի վերլուծական ու հետազոտական մշակում:

1.5 Կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) կատարման համակարգը ուսանողին նախապատրաստում է առավել բարդ տեխնիկական, տեխնոլոգիական, ինժեներական աշխատանքների կատարմանը՝ դիպլոմային նախագծի (աշխատանքի) կատարմանը, սովորեցնում է ուսանողին օգտվելու տեղեկատվական և տեխնոլոգիական գրականությունից, նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերից, աղյուսակներից, տիպային նախագծերից, առաջադրանքներից, համապատասխան ոլորտի նորմատիվ և տեխնիկատնտեսական նյութերից:

1.6 Կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) կատարումը ուսումնական գործընթացի կարևորագույն բաղադրիչներից է և պետք է ունենա իր ուրույն տեղը: Կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) կատարումն անհրաժեշտ է իրականացնել պահանջվող որակով և պատշաճ մակարդակով:

1.7 Կուրսային նախագիծը (աշխատանքը) նպատակահարմար է անցկացնել տեսական դասընթացի և հնարավորության դեպքում արտադրական պրակտիկայի անցկացումից հետո:

2. ԿՈՒՐՍԱՅԻՆ ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆ ՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

2.1 Ուսանողների կողմից կուրսային նախագծի (աշխատանքի) կատարման հիմնական նպատակներն են՝

- ինքնուրույն ուսումնանագիտահետազոտական, փորձարարական և նախագծային աշխատանքների հմտությունների ձեռք բերումը,
- թեմային վերաբերվող տեղեկատվական նյութերի հավաքագրումը և մշակումը, ունեցած տեղեկատվության համակարգումը և ընդհանրացումը,
- տվյալ առարկայի շրջանակներում ունեցած գիտելիքների և հմտությունների ամբողջականացումը,
- աշխատանքի արդյունքում ստացած նյութերի հետազոտությունը և քննադատական վերլուծությունը,
- եզրակացությունների և առաջարկությունների տրամաբանական հիմնավորումը:

2.2 .Կուրսային նախագծման խնդիրներն են՝

- տեղեկատվական նյութերի, մեթոդական ու գիտահետազոտական գրականության հետ ուսանողների աշխատելու հմտությունների զարգացումը,
- թեմայի իրականացման հետազոտման և նախագծման բոլոր փուլերում կազմակերպման ուսումնասիրումը,
- նոր առաջավոր տեխնոլոգիաների և սարքավորումների ուսումնասիրումը,
- նոր տեղեկատվական և համակարգչային տեխնոլոգիաների օգտագործումը,
- ուսանողների մոտ նախագծերը (աշխատանքները) որակով կատարելու պատասխանատվության զարգացումը:

3. ԿՈՒՐՍԱՅԻՆ ՆԱԽԱԳԾԻ (ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ) ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԻՆ

ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ

3.1. Ըստ բովանդակության կուրսային աշխատանքը կարող է լինել հետևյալ բնույթի.

ա) ռեֆերատիվ

բ) գործնական

գ) փորձարարական

դ) նախագծային

ե) տեխնոլոգիական

3.2. Կուրսային աշխատանքի ծավալը պետք է կազմի նվազագույնը 25 էջ, իսկ առավելագույնը 35 ձեռագիր էջ՝ ներառած աղյուսակները, գրաֆիկները, նկարները և դիագրամները: Վերջիններիս թիվը չպետք է գերազանցի աշխատանքի ծավալի 20-30%:

3.2.1. Աղյուսակները պետք է կրեն վերլուծական բնույթ և հանդիսանան որոշակի թվային ցուցանիշների արդյունք:

3.2.2. Նախագծի հիմնական մասում տեղադրված ցանկացած ցուցադրական նյութ (սխեմաներ, նկարներ, գրաֆիկներ, աղյուսակներ) պետք է պարունակի առավելագույնս նոր օգտակար տեղեկատվություն:

3.2.3. Տեղեկատվական բնույթի աղիուսակները բերվում են հավելվածների տեսքով:

ա) Ռեֆերատիվ բնույթի կուրսային աշխատանքի կառուցվածքը

- **Ներածություն**-Այն ներառում է թեմայի ընտրության արդիականությունը և նշանակությունը:
- **Տեսական մաս**– Տեսական մասում բացահայտվում է առաջադրվող կատեգորիան՝ օգտագործված գրականության համեմատական վերլուծության միջոցով խնդրի մշակվածության մակարդակը տեսության մեջ և գործնականում:
- **Եզրակացություն** – Այն ներառում է ներկայացված աշխատանքի նյութերի արդյունքները և մասնագիտական ոլորտում օգտագործման վերաբերյալ առաջարկությունները:
- **Գրականության ցանկ** – Այն ներառում է դասագրքեր, ուսումնական ձեռնարկներ, ինտերնետային ռեսուրսներ, ինտերնետ էջերի հղումներ և այլն:
- **Հավելվածներ:**

բ) Գործնական բնույթի կուրսային աշխատանքի կառուցվածքը

- **Ներածություն** – Դրանում ներկայացվում է թեմայի ընտրության արդիականությունն ու նշանակությունը և ձևակերպվում են աշխատանքի նպատակներն ու խնդիրները:
- **Հիմնական մաս**-Այն կարող է բաղկացած լինել 2 բաժնից.
 - 1) Առաջին բաժնում (գլխում) ներկայացվում է մշակվող թեմայի տեսական հիմունքները,
 - 2) Երկրորդ բաժնում ներկայացվում է գործնական մասը՝ ներառած հաշվարկները, գրաֆիկները, աղյուսակները, սխեմաները և այլն:
- **Եզրակացություն**- Այն ներառում է արդյունքները, եզրակացությունները և աշխատանքի գործնական կիրառման վերաբերյալ առաջարկությունները:
- Օգտագործված աղբյուրների և գրականության ցանկը:
- Հավելվածներ:

գ) Փորձարարական բնույթի կուրսային աշխատանքների կառուցվածքը

- **Ներածություն**- Դրանում ներկայացվում է թեմայի արդիականությունը և նշանակությունը, ձևակերպվում են աշխատանքի նպատակները:
- **Հիմնական մաս**- Այն բաղկացած է 2 բաժնից՝
 - 1) Առաջին բաժնում ներկայացվում են մշակվող թեմայի տեսական հիմունքները, հարցի պատմությունը, խնդրի մշակման մակարդակը տեսության մեջ և գործնականում,
 - 2) Երկրորդ բաժնում ներկայացվում է գործնական մասը, որը ներառում է փորձի կատարման կամ ծրագրի մշակման պլանը, աշխատանքի մեթոդների բնութագիրը, ընտրված մեթոդի հիմնավորումը, աշխատանքի փուլերը, կատարված աշխատանքի մշակումը և վերլուծությունը:
- **Եզրակացություն**-Այն ներկայացնում են արդյունքները, եզրակացությունները և ստացված արդյունքների գործնական կիրառման առաջարկությունները:
- Օգտագործված նյութերի և գրականության ցանկը:
- Հավելվածներ:

դ) Նախագծային բնույթի կուրսային նախագծի կառուցվածքը

- **Ներածություն-** Դրանում ներկայացվում է թեմայի ընտրության արդիականությունը և նշանակությունը:
- **Հաշվարկային մաս-** Հաշվարկային մասը կատարվում է ըստ մասնագիտության ուղղվածության:
- **Նկարագրման մաս-** մշակված կառուցվածքի (կոնստրուկցիայի) նկարագրությունը և դրա աշխատանքի սկզբունքը:
- Նյութերի ընտրություն, պատրաստման տեխնոլոգիական առանձնահատկությունները:
- **Գործնական մաս-** ներառում է գծագրեր, սխեմաներ և ստեղծագործական գործունեության այլ նյութեր:
- **Եզրակացություն:**
- Օգտագործված աղբյուրների ու գրականության ցանկը:
- Հավելվածներ:

ե) Տեխնոլոգիական բնույթի կուրսային նախագծի կառուցվածք

- **Ներածություն-** Դրանում ներկայացվում է ընտրված թեմայի արդիականությունը և նշանակությունը:
- **Նկարագրական մաս-** ներառում է հանգույցի կամ դետալի նկարագրությունը, որի համար մշակվում է տեխնոլոգիական գործընթաց:
- Հանգույցի, դետալի արտադրման համար մշակվող տեխնոլոգիական գործընթացը:
- Նախագծվող սարքավորման նկարագրությունը, հարմարանքները և այլն:
- **Գործնական մաս-** Գծագրեր, սխեմաներ և ստեղծագործական գործունեության այլ նյութեր:
- **Եզրակացություններ:**
- Օգտագործված աղբյուրների և գրականության ցանկ,
- **Հավելվածներ:**

4. ԿՈՒՐՍԱՅԻՆ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ (ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ) ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ

4.1 Կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) կատարման համակարգի առանցքային հարցերից մեկը թեմատիկայի ընտրությունն է:

Կուրսային նախագծման թեմատիկան պետք է համապատասխանի և բխի տվյալ առարկայի (մոդուլի) ուսումնական խնդիրներից և տնտեսության ու գիտության գործնական պահանջներից: Կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) թեմատիկայի արժեվորումը նախ և առաջ պայմանավորված է դրա գիտական լինելով, արդիականությամբ և ուղղվածությամբ, որոնց ամբողջականությունը նպաստում է ուսանողների ինքնուրույն ստեղծագործական հմտությունների ձեռքբերմանը և մասնագիտական մտածելակերպի զարգացմանը:

Կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) թեմատիկան պետք է ուղղված լինի ուսումնասիրվող առարկայի տեսական դրույթների գործնական ամրապնդմանը, շաղկապված լինի գիտության և արտադրության ժամանակակից պահանջներին, համապատասխանի ուսումնասիրվող օբյեկտի արդիականությանը, գիտական և գործնական նշանակությանը և ուսանողներին հնարավորություն ընձեռնի դրսևորելու իրենց գիտելիքներն ու ունակությունները:

4.2 Կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) թեմատիկան պետք է հիմնվի ագրարային և այլ ոլորտի կազմակերպությունների, ուսանողների արտադրական պրակտիկաների և ամբիոնի, համալսարանի ու այլ գիտահետազոտական հիմնարկների գիտական աշխատանքների վրա:

4.3 Կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) թեմատիկան պետք է համապատասխանի տվյալ դասընթացի ուսումնական խնդիրներին և կապված լինի տնտեսության ու գիտության գործնական պահանջներին:

Ամեն թեմայում պետք է ներառված լինի գիտական նորարարության էլեմենտ:

4.4 Կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) թեմաներին ներկայացվող հիմնական պահանջներից մեկը՝ դրանց կոմպլեքսայնությունն է, այսինքն՝ իրար հետ փոխկապակցված մի շարք խնդիրների համալիր լուծումը:

Դրա հետ մեկտեղ, թեմայի առանձին հարցերից պետք է հանդիսանա մասնակի խնդրի ավելի մանրամասն մշակումը:

4.5 Կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) թեմաները առաջադրվում և հաստատվում են ուսումնական պլանով նախատեսված առարկան դասավանդող ամբիոնի կողմից:

Կուրսային նախագծի (աշխատանքի) արտադրանքները պետք է լինեն անհատականացված, համաձայնեցված ուսանողի ունակությունների հետ, առանց ընդհանուր պահանջների նվազման:

Թեմաների առաջադրանքներում պետք է բացառվի կրկնողությունը: Տարեց-տարի նույն առաջադրանքների ու թեմաների կրկնությունը իջեցնում է կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) թե՛ ուսումնական, թե՛ գործնական արժեքը:

4.6 Կուրսային նախագծեր (աշխատանքների) թեմատիկան պետք է կառուցվի կազմակերպությունների, ֆերմերային և այլ տիպի տնտեսությունների փաստացի նյութերի ու տվյալների վրա՝ ոլորտի արդի փորձն ու նվաճումներն արտացոլող գրականության և վերլուծության աշխատանքի ընդարձակ ներառմամբ: Յուրաքանչյուր առաջադրանք պետք է լինի մանրակրկիտ մտածված, մեթոդապես և գիտականորեն հիմնավորված և բավարարի մասնագետների պատրաստման ժամանակի պահանջներին:

Կուրսայի նախագծերի (աշխատանքների) կատարման համար հիմնական ելակետային տվյալները պետք է ձևակերպվեն ամբիոնի կողմից՝ կուրսային նախագծման առաջադրանքներում:

4.7 Առաջադրանքում անհրաժեշտ է հստակ ձևակերպել նախագծի (աշխատանքի) անվանումը, դրա ծավալը, բովանդակությունը և այլ անհրաժեշտ բնութագրեր, տեխնիկական տվյալներ և կատարման ժամկետը:

Առաջադրանքում անհրաժեշտ է նաև նշել նախագծի հաշվարկագրաֆիկական մասի կատարման համար ելակետային տվյալները, գծագրերի քանակը և բնութագիրը:

5. ԿՈՒՐՍԱՅԻՆ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ (ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ) ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

5.1 Կուրսային նախագծի (աշխատանքի) առաջադրանքը պետք է համապատասխանի ուսանողների տեսական պատրաստվածության մակարդակին և նախագծի կատարմանը հատկացված ժամանակին:

5.2 Կուրսային նախագծի կատարման համար անհրաժեշտ է հիմնական ելակետային տվյալները կուրսային նախագծի ղեկավարի կողմից պետք է գրանցվեն առաջադրանքի թերթիկում (հավելված 1):

5.3 Նախագիծը կատարելիս ուսանողը պետք է սովորի տրամաբանված, անընդհատ, մոտիվացված և հիմնավորված լուծելու նախագծի առաջադրանքում դրված

խնդիրները, բացատրագրում հստակ, պարզ, հակիրճ և ակնառու ձևով հիմնավորել բոլոր ընդունված որոշումները և տեխնիկապես գրագետ ձևավորել նախագծի գրաֆիկական նյութերը:

5.4 Կուրսային նախագիծը պետք է կազմված լինի հաշվարկաբացատրական և գրաֆիկական մասից:

Գծերը պետք է կատարվեն նորմատիվների պահանջներին համապատասխան: Դրանք պետք է լինեն շատ հստակ, պարզ և կոմպակտ: Ընդհանուր տեսքի, հանգույցների և առանձին դետալների բոլոր գծագրերը պետք է ունենան անհրաժեշտ քանակի պրոյեկցիաներ, բայց առանց գծագրերի ավելորդ ծանրաբեռնվածությանը:

5.5 Գծագրերը, որպես կանոն պետք է կատարվեն մատիտով, անհրաժեշտ սպեցիֆիկացիաներով, չափերով և նշանակումներով:

Աշխատանքային գծագրերի վրա պետք է տրված լինեն տեխնոլոգիական քարտը կազմելու և դետալների պատրաստման համար անհրաժեշտ բոլոր չափերը, նշանակումները և ցուցումները:

5.6 Կուրսային նախագծի բացատրական մասը պետք է շարադրված լինի տեխնիկապես գրագետ, հստակ և սեղմ: Բացատրագրում պետք է ներառված լինեն նախագծվող կառուցվածքի կամ ագրեգատի հիմնավորումները: Այդ հիմնավորումները կարող են տրված լինեն ընտրված լուծման համեմատական բնութագրերի տեսքով՝ գոյություն ունեցող ուրիշ կամ հնարավոր տարբերակների համեմատությամբ, ցույց տալով նախագծվող տարբերակի առավելությունները՝ էժանացման, պատրաստման պարզության, սարքավորումների շահագործման հարմարավետության, նորոգման և աշխատանքի անվտանգության տեխնիկայի տեսանկյունից:

5.7 Կուրսային նախագծում (աշխատանքում) պետք է պարունակվեն ուսուցման ընթացքում ուսանողների ձեռք բերած տեսական գիտելիքների ընդհանրացումները և խնդիրների լուծման գործնական հմտությունների ցուցադրումը:

Կուրսային աշխատանքը պետք է բացահայտի ուսանողների կողմից տեսական գիտելիքների յուրացման աստիճանը, ընտրված թեմայի վերաբերյալ հայրենական

և արտասահմանյան գրականության իմացությունը, ինչպես նաև իր կատարած աշխատանքի արդյունքները բացատրագրում հստակ ձևակերպելու ունակությունները:

5.8 Բոլոր կուրսային նախագծերում նախագծվող օբյեկտի վերաբերյալ պետք է հաշվի առնվեն ավտանգության տեխնիկայի պահանջները:

6. ԿՈՒՐՍԱՅԻՆ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ (ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ) ԿԱՏԱՐՄԱՆ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

6.1 Կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) թվաքանակը սահմանվում է համապատասխան մասնագիտության չափորոշիչով և ուսումնական պլանով:

Կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) թիվը, որպես կանոն, չպետք է գերազանցի 5-6-ը: Ընդ որում դրանցից 1-2-ը սահմանված է ընդհանուր մասնագիտացան, իսկ 4-5-ը՝ մասնագիտական առարկաների համար: Կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) թվաքանակի չհիմնավորված ավելացումը, անխուսափելիորեն հանգեցնում է դրանց մակերեսային կատարմանը և նախագծային նյութի թերմշակմանը:

6.2 Կուրսային նախագծերը (աշխատանքները) կատարվում են ուսանողին ինքնուրույն աշխատանքի կատարման համար հատկացված ժամերի հաշվին, որից շաբաթական 1 ժամ պարտադիր կերպով դասացուցակով հաստատված լսարանային խորհրդատվություն է:

6.3 Կուրսային նախագծման սկիզբը հադիսանում է դեկավարի կողմից ուսանողներին նախագծման առաջադրանքի հանձնարարումը (հավելված 1):

Առաջադրանքի հանձնարարմա ժամանակ հարկավոր է հաստատել աշխատանքի կատարման ժամանակացույցը՝ նախագծման գլխավոր փուլերի ժամկետների նշումով (հավելված 4):

Կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) ներկայացման ժամկետները հաստատվում են տվյալ մասնագիտության ուսումնական պլանին համապատասխան:

6.4 Կուրսային նախագծի (աշխատանքի) առաջադրանքը ուսանողներին հանձնարարվում է ուսումնական կիսամյակի սկզբից երկու շաբաթների ընթացքում:

Առաջադրանքը ղեկավարի կողմից տրվում է ստորագրությամբ, նշվում է հանձնարարման օրը և գրանցվում ամբիոնի համապատասխան մատյանում:

6.5 Որպես պարտադիր պահանջ, կուրսային նախագիծ (աշխատանք) ունեցող առարկան, պետք է ապահովված լինի համապատասխան մեթոդական ուղեցույցով:

Ամբիոնը պարտավոր է ուսանողներին ապահովել կուրսային նախագծի (աշխատանքի) կատարման համար անհրաժեշտ մեթոդական ցուցումներով:

Մեթոդական ցուցումներում պետք է ընդգրկված լինեն նախագծի (աշխատանքի) խնդիրները, ելակետային տվյալների բնութագրերը, նախագծի առանձին բաժինների ու բացատրագրի ծավալներն ու բովանդակությունը, գծագրերի թիվը, բնութագիրը և մասշտաբը, ինչպես նաև նախագծի կատարման հերթականությունն ու ժամանակացույցը:

6.6 Կուրսային նախագծի (աշխատանքի) կատարման ժամանակ ուսանողն իրավունք ունի օգտվելու համալսարանի համակարգչային և ինտերնետային սենյակներից և գիտական ու էլեկտրոնային գրադարաններից:

6.7 Կուրսային նախագծի (աշխատանքի) կատարման ժամանակ ուսանողներին օգնելու նպատակով ամբիոնի կողմից նշանակվում է կուրսային նախագծի (աշխատանքի) ղեկավար, որը կազմակերպում և իրականացնում է խորհրդատվություն:

Խորհրդատվությունների ժամանակացույցը կազմվում է կիսամյակի կտրվածքով, հաստատվում է ամբիոնի նիստում և փակցվում է ամբիոնի հայտարարությունների ցուցափեղկում:

Կուրսային նախագծի ղեկավարումը, որպես կանոն, պետք է հանձնարարել ամբիոնի ավելի բարձր որակավորում ունեցող գիտական, արտադրական ու մեթոդական փորձ ունեցող դասախոսներին:

Կուրսային նախագծի (աշխատանքի) ղեկավարը պետք է ձգտի զարգացնել ուսանողների ստեղծագործական հմտություններն ու կարողությունները:

6.8 Համալսարան-արտադրություն կապի բարելավման և մերձեցման, ինչպես նաև փորձի փոխանակման տեսանկյունից, կուրսային նախագծերի (աշխատանքների)

ղեկավարման նպատակով ցանկալի է հնարավորինս ներգրավել տվյալ ոլորտի արտադրությունում անմիջապես աշխատող փորձառու մասնագետներին:

6.9 Նախագծման առաջին փուլում ամբիոնի փորձառու դասախոսի կողմից անհրաժեշտ է իրականացնել ներածական դասախոսություն, որի ժամանակ պետք է պարզաբանել.

— տվյալ առարկայի համար կուրսային նախագծի (աշխատանքի) նշանակությունը,

— նախագծին, գծագրերին, հաշվարկաբացատրական տնտեսական մասի բովանդակությանը և ձևակերպմանը ներկայացվող պահանջները, ինչպես նաև հատկացված առաջադրանքի էությունը,

— առավել բնորոշ առաջադրանքների հանգույցային հարցերը և ընդհանուր ցուցումներ առաջադրանքի կատարման վերաբերյալ:

Այստեղ լուսաբանվում է նաև առաջադրանքի կապը համապատասխան առարկաների հետ և առաջարկվում է հիմնական գրականությունը:

6.10 Կուրսային նախագծման (աշխատանքի) սկզբնական շրջանում, նախագծի (աշխատանքի) ղեկավարի կողմից, առաջադրանքի վերաբերյալ ուսանողի հետ պետք է անցկացվի անհատական քննարկում, որը ղեկավարման հետագա հաջողությունը ապահովելու համար ունի կարևոր նշանակություն:

Այդ զրույցի քննարկման ընթացքում ղեկավարը պարզում է տվյալ առաջադրանքի կատարման համար ուսանողի պատրաստվածության աստիճանը, նրան առաջարկվում է անհրաժեշտ գրականությունը և նյութերը, տրամադրվում է խորհրդատվություն առաջադրանքի կատարման հերթականության վերաբերյալ, որի արդյունքում կարող է ճշգրտվել կամ ուսանողի կողմից ընտրվել նախագծման աշխատանքներին թեմա:

6.11 Կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) կատարումը ցանկալի է կազմակերպել ամբիոնում՝ դրանց կատարման համար անհրաժեշտ տեղեկագրերով, ուսումնամեթոդական նյութերով և նախագծման համար անհրաժեշտ սարքավորումներով կահավորված լսարանում:

6.12 Աշխատանքի կատարման ընթացքում, ամբիոնները կարող են անցկացնել ինչպես խմբային, այնպես էլ անհատական խորհրդատվություն: Խմբային խորհրդատվության անհրաժեշտությունն առաջանում է աշխատանքի ընթացքում

այն դեպքերում, երբ ուսանողների մեծամասնության մոտ հանդիպում են ընդհանուր դժվարություններ կամ երբ աշխատանքների կատարման ստուգման ժամանակ ղեկավարը գտնում է ուսանողների մոտ ընդհանուր, տիպային սխալներ:

Խմբային խորհրդատվությունները չպետք է վերաճվեն դասախոսության: Այդ խորհրդատվությունների ժամանակ անհրաժեշտ է տալ հստակ ցուցումներ հանդիպած դժվարությունների հաղթահարման, վերլուծության տիպային սխալների վերաբերյալ, բացատրվում է թե ինչպես լավագույնս օգտվել տեղեկագրքերից, ալբոմներից, գնացուցակներից և տիպային նախագծերից: Անհատական խորհրդատվությունները պետք է անցկացնել կանոնավոր կերպով, բոլոր ուսանողների համար, շաբաթը 1-2 անգամ: Անհատական խորհրդատվությունները պետք է օգնեն ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքի պլանավորվածությանը, կանխամտածվածությանն ու հիմնավորվածությանը:

6.13 Կատարվող աշխատանքի կամ դրա առանձին մասի պարբերաբար ստուգումը հանդիսանում է ղեկավարման լավագույն ձևերից մեկը: Ուսանողից պետք է պահանջել ղեկավարին ներկայացնելու մինչ այդ օրը կատարված աշխատանքը (հաշվարկներ, էսքիզներ, գծագրեր և գրառումներ):

Ուսանողի կողմից աշխատանքի մեկ փուլի կատարումը ստուգելուց և ստորագրելուց հետո, ղեկավարը ուսանողին թույլատրում է անցնելու աշխատանքի կատարման հաջորդ փուլ:

6.14 Ամբիոնի վարիչը պետք է ստուգի կուրսային նախագծման առաջադրանքների ժամանակին հանձնարարումը, խորհրդատվությունների գրաֆիկի առկայությունը, կուրսային նախագծման ընթացիկ վիճակը, պետք է պարբերաբար կարգավորի նախագծման ուղղվածությունը և մեթոդիկան՝ ըստ առանձին ղեկավարների, ամբիոնի նիստերին տալ համապատասխան ցուցումներ:

6.15 Կուրսային նախագիծը (աշխատանքը) ղեկավարին հանձնելուց առաջ պետք է ստորագրվի ուսանողի կողմից: Եթե նախագիծը բավարարում է ներկայացվող պահանջներին, ապա այն թույլատրվում է պաշտպանության, որի մասին ղեկավարը գրառում է կատարում բացատրագրի գծագրերի վրա:

6.16 Կուրսային նախագծի և կուրսային աշխատանքի տիտղոսաթերթի օրինակելի տարբերակները բերված են համապատասխանաբար հավելված 2-ում և հավելված 3-ում:

7. ԿՈՒՐՍԱՅԻՆ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ (ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ) ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

7.1 Կուրսային աշխատանքի պաշտպանությունը համարվում է նախագծի կատարման, ստուգման հատուկ ձև: Պաշտպանությունը պետք է սովորեցնի (վարժեցնի) ուսանողին բազմակողմանի հիմնավորելու իր կողմից ներկայացվող խնդիրների լուծումը և կատարած աշխատանքի խորին տիրապետումը:

Կուրսային նախագծի (աշխատանքի) պաշտպանությունը իրականացվում է ամբիոնում, սահմանված գրաֆիկով:

Նախագծերի (աշխատանքի) պաշտպանությունը կատարվում է ամբիոնի կողմից սահմանված, 2-3 հոգուց բաղկացած հատուկ հանձնաժողովում՝ կուրսային նախագծի (աշխատանքի) ղեկավարի պարտադիր մասնակցությամբ:

Հրապարակային պաշտպանությունը հնարավորություն է ընձեռում խմբի ուսանողներին ծանոթանալ ներկայացվող աշխատանքի խնդիրներին, առաջարկվող լուծումներին և քննարկումներին:

Պաշտպանության էությունը կայանում է ուսանողի կողմից կատարած նախագծի (աշխատանքի) համառոտ զեկուցմանը (8-10 րոպե) և հարցերի պատասխաններին և քննարկման, որի ժամանակ կարող են օգտագործվել համակարգչային տեխնոլոգիաներ: Կուրսային նախագծի (աշխատանքի) պաշտպանությունից հետո ուսանողի գիտելիքը հանձնաժողովի կողմից գնահատվում է հարյուր բալային համակարգով և գրանցվում է ստուգման գրքույկում և առարկայի վերջնական գնահատման բազմագործոնային տեղեկագրում:

Կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) պաշտպանությունը իրականացվում է մինչև կիսամյակային քննությունների սկիզբը:

7.2 Կուրսային նախագծի (աշխատանքի) պաշտպանությանը հատկացվում է 15-20 րոպե: Ուսանողը պարտավոր է տալ նախագծի (աշխատանքի) հետ կապված բոլոր պարզաբանումները:

7.3 Պաշտպանության ժամանակ ուսանողը (մագիստրանտը) պետք է հակիրճ ներկայացնի իր աշխատանքի բովանդակությունը, նրանում դրված խնդիրները, ներկայացնի տեղեկություններ այն աղբյուրների վերաբերյալ, որոնց հիման վրա այն կատարվել է:

Ուսանողը պետք է պատրաստ լինի պատասխանելու աշխատանքի վերաբերյալ առավել ընդհանրական և հատուկ հարցերի:

7.4 Պաշտպանության արդյունքների տվյալները, մինչև սեսիոն քննությունների սկիզբը, ամբիոնը տեղեկացնում է համապատասխան դեկանատ: Տվյալ առարկայից կուրսային նախագիծը (աշխատանքը) դրական գնահատականով (40) չպաշտպանված ուսանողը չի թույլատրվում մասնակցելու տվյալ առարկայի ամփոփիչ քննությանը:

7.5 Սահմանված ժամկետներում կուրսային նախագիծը (աշխատանքը) տարբեր պատճառներով չպաշտպանված ուսանողի հարցը ըստ կարգի քննարկվում է ամբիոնում և համապատասխան ֆակուլտետում և պաշտպանության արդյունքում գնահատման դեպքում ուսանողին թույլատրվում է մասնակցել տվյալ առարկայի ամփոփիչ քննությանը՝ պարտքերի մարման շրջանում: Սահմանված ժամկետներում կուրսային նախագիծը (աշխատանքը) չներկայացրած և ոչ հարգելի պատճառներով կուրսային նախագիծը չպաշտպանած ուսանողը ձեռք է բերում ակադեմիական պարտք:

7.6 Կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) պաշտպանության արդյունքները քննարկվում են համապատասխան ամբիոնի և ֆակուլտետի գիտական խորհրդի նիստերին:

8. ԿՈՒՐՍԱՅԻՆ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ (ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ)

ՊԱՀՊԱՆՈՒՄԸ ԵՎ ՀԵՏԱԳԱ ՈՉՆՉԱՑՈՒՄԸ

8.1 Կուրսային նախագծերը (աշխատանքները) պաշտպանությունից հետո գրանցվում են հատուկ մատյանում և 6 ամիս պահպանվում են ամբիոնում հատուկ առանձնացված տարածքում՝ ամբիոնի վարիչի հսկողությամբ:

8.2 Կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) ամբիոնում 6 ամիս պահելուց հետո, մեկ ամսվա ընթացքում ակտավորվում են ուսումնամեթոդական կենտրոնի,

համապատասխան դեկանատի և ամբիոնի ներկայացուցիչներից կազմված հանձնաժողովի կողմից:

8.3 Լավագույն մեկ-երկու աշխատանք կարող է պահպանվել ամբիոնում որպես ուսումնական ցուցադրական նմուշ:

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԳՐԱՐԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հաստատում եմ

Ամբիոնի վարիչ _____

(ստորագրություն)

ԱԱՀ

„_____” _____ 20_____ թ.

Ֆակուլտետ _____

Ամբիոն _____

Մասնագիտություն _____

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ

Կուրսային նախագիծ (աշխատանք)

ստորագրելով

Ուսանող _____

Ազգանուն, անուն

Կուրս, խումբ

1. Նախագծի (աշխատանքի) թեմա _____

2. Ելակետային տվյալները և հիմնական պահանջները _____

3. Նախագծի (աշխատանքի) ծավալը _____

4. Նախագծման ժամկետը և ժամանակացույցը _____

5. Նախագծի պաշտպանության ժամկետը _____

Նախագծի (աշխատանքի) ղեկավար _____

Ազգանուն, անուն

ստորագրություն

Առաջադրանքը ստացել եմ _____

ուսանողի ազգանուն, անուն

ստորագրություն

Առաջադրանքի տրման ամսաթիվ „_____” _____ 20_____ թ.

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԳՐԱՐԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Ֆակուլտետ _____
Ամբիոն _____
Մասնագիտություն _____

ԿՈՒՐՍԱՅԻՆ ՆԱԽԱԳԻԾ (ԱՇԽԱՏԱՆՔ)

Թեմա _____

Ուսանող _____
Ազգանուն, անուն _____ կուրս, խումբ _____

Ղեկավար _____
Ազգանուն, անուն _____ գիտ. աստիճան, կոչում _____

Պաշտպանության ամսաթիվ
» _____ » _____ 20 _____ թ.

Պաշտպանության գնահատական _____
» _____ » _____ 20 _____ թ.

_____ ստորագրություն

_____ ստորագրություն

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԳՐԱՐԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Ֆակուլտետ _____
Ամբիոն _____
Մասնագիտություն _____

ԿՈՒՐՍԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Թեմա _____

Ուսանող _____
Ազգանուն, անուն _____ կուրս, խումբ _____

Ղեկավար _____
Ազգանուն, անուն _____ գիտ. աստիճան, կոչում _____

Պաշտպանության ամսաթիվ
» _____ » _____ 20 _____ թ.

Պաշտպանության գնահատական _____
» _____ » _____ 20 _____ թ.

ստորագրություն

ստորագրություն

ԵՐԵՎԱՆ 201 _____

Ֆակուլտետ _____
Ամբիոն _____
Մասնագիտություն _____

Հաստատում եմ

Կուրսային նախագծի (աշխատանքի) ղեկավար

Ազգանուն, անուն

պաշտոն

ստորագրություն

„_____” _____ 201__ թ.

ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՒՅՑ

ԿՈՒՐՍԱՅԻՆ ՆԱԽԱԳԾԻ (ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ) ԿԱՏԱՐՄԱՆ

Ուսանող _____ Ազգանուն, անուն, հայրանուն
Կուրս, խումբ _____

Կուրսային նախագծի բաժնի (գլխի) համարը	Ծավալը ժամերով	Կուրսային նախագծի (աշխատանքի) մեջ ներառված աշխատանքների անվանումը	Մտուցման ժամկետ
I			
II			
III			

Ուսանող _____ Ազգանուն, անուն
Կուրս, խումբ _____ Մտորագրություն _____